

Italië met een
glimlach

Italië met een glimlach

Cees de Reus

Schrijver: Cees de Reus
Coverontwerp: Karola de Reus
ISBN: 9789402164886
© Cees de Reus 2017
Tweede uitgave
Borracho2000@hotmail.com

Inhoud

Wat 'n mooie zondag.....	9
Zonder vaste woon-en verblijfplaats	14
Italiaans eten	17
De verblijfsvergunning.....	20
Zoektocht in Tirol.....	30
Het Gardameer	37
Bootvluchtelingen.....	42
De vondst in de wijnberg.....	50
De stille omgang	59
De langdurige koop.....	64
De goede burens	68
Het lek boven.....	76
Het dorp als vroeger	80
De notaris gelooft het.....	84
Er zijn grenzen	90
De renovatie stapvoets.....	93
De cd-speler voor niets.....	102
De kippen van de burens.....	109
De geschaafde jeep	113

Het festival di Monte Baldo	118
De sport met z'n allen.....	121
De rechter eet uit zijn neus	125
De nationale feestdag.....	129
De vallende boom.....	132
De nieuwe wijn	137
Maximilian von der Kugelstatt.....	141
De barre winter	144
De integratie opgave	147
De laars van het land	152
Het muurproject	170
De zeiltraining.....	174
De Arena in Verona	182
De bijtende hond	187
Hond bijt kat	194
De mislukte integratie	200
De verkoop van een droom	203

Binnenkort verschijnt: Een dorp van toen

Lees ook van Cees de Reus:

Rond de wereld met een glimlach,
derde uitgave, Brave New Books.

Um die Welt mit einem Lächeln,
Duitse uitgave, Delius Klasing Verlag

Wat 'n mooie zondag

De oude muur, de boze buur en de mooie dame van de advocatuur zijn nog mijlen ver weg, als we langzaam de rivier opvaren. We hebben onze droom verwezenlijkt en kijken klaar wakker naar het beloofde land.

Een reiger staat roerloos tussen het riet, dat zich spiegelt in het stille water. De grijze vogel staat op hoge poten en hoopt op een maaltje verse vis of een paar sappige kikkerbiljetjes. Hij kijkt verstoord in onze richting als de boeggolfjes hem bereiken. Twee eenden scheren scheldend langs de mast van ons schip en landen met de poten vooruit even verder op in de bocht van de rivier. Op hun zwemvliezen glijden ze nog meters door, alsof ze een leven lang op een surfplank hebben gestaan. Ik denk, dat ze schelden, maar misschien heb ik het mis en praten ze gewoon op zijn Italiaans over koetjes en kalfjes.

Het is klokslag drie uur op zondagmiddag. Er staat geen zuchtje wind meer, de lucht boven land zindert van de hitte. Twee eenzame, zwart-witte koeien verderop in het weiland lijken in de trillende lucht te zweven. Het zweet loopt langs mijn ruggengraat. De koele zee ligt tien minuten en een eeuwigheid achter ons.

“Kijk, daar tussen die palen moet de ingang van de jachthaven zijn”. We minderen vaart en buigen langzaam af in de moderne haven van San Giorgio di Nogara. Hier eindigt de reis. We zijn rond de wereld gezeild, waren overal en nergens thuis en hebben voorlopig genoeg water gezien. We willen vaste grond onder de voeten hebben en gaan een plaats zoeken, waar we van de rest van ons leven kunnen genieten.

Voor we zeven jaar geleden uit Nederland vertrokken, hebben we huis en haard verkocht. We wilden vrij zijn om de wereld te ontdekken. Ons thuis was en is nog steeds de

zeilboot. We kunnen nu in alle vrijheid beslissen waar we op deze aarde willen gaan wonen. Vele nachten onder een fonkelende sterrenhemel op de wijde oceaan, terwijl ons schip mijl na mijl in haar kielzog bracht, hebben we samen de woonland-alternatieven afgewogen en gefantaseerd over hoe onze toekomst aan de wal eruit zou kunnen zien.

Misschien toch maar terug naar Nederland. Een onschuldig landje met een groots verleden: zeehelden zoals Michiel de Ruyter en Maarten Harpertzoon Tromp, schilders als Rembrandt en Van Gogh, rijkelijk rijke koloniën, zoals Indonesië en Suriname en natuurlijk Johan Cruyff. Maar het vaderland is al lang te klein om nog groot te zijn. Bovendien regent het er altijd en weet je nooit op welke dag de zomer valt. Nederland is ook nog eens vol, twee meer erbij zou wel eens de druppel kunnen zijn, die de emmer doet overlopen.

Naar de Scandinavische landen hoeven we niet te kijken. De ene helft van het jaar is het daar dag en nacht dag en kun je niet slapen, omdat je tegen beter weten in ligt te wachten tot de zon ondergaat en het eindelijk donker wordt. In de andere helft van het jaar is het dag en nacht nacht en kun je niet veel anders doen dan slapen of geitenharen sokken breien. Geen wonder, dat noorderlingen somber zijn en een neiging tot zelfmoord hebben. De rest van ons leven smoerebroed en krakend knaeckebroed eten trekt ons evenmin. Doorslaggevend bij onze afwijzing als land van vestiging is evenwel het feit dat zelfs slechte wijn onbetaalbaar is.

Duitsland zou een mogelijkheid kunnen zijn. Een mooi land. Het land van dichters en denkers en componisten. Karola is geboren in Dresden en spreekt de taal nog redelijk. Een taal overigens, die heel serieus en exact is en op de een of andere manier weinig ruimte laat voor humor. De taal weerspiegelt de ziel van een volk, zegt men. Het is daarom niet verwonderlijk, dat Duitsers ernstige mensen zijn, die graag problemen zien en naar extreme oplossingen neigen.

De grote denkers, die een probleem analyseerden op basis van feiten en dan een mening formuleerden zijn allang dood en begraven. Nu tellen alleen voorverpakte mediale meningen, waardoor de noodzaak ontbreekt om zelf te denken. Als iemand al denkt is hij of zij volgens de gangbare opvattingen links-radicaal of rechts-extremist. De vele 'gästhäuser' met grote ruwhouten tafels en eenvoudige doch voedzame maaltijden zijn oergezellig. De wijnen zijn goed, maar dat feit vinden we toch niet goed genoeg om onze oude dag daar 'gemütlich' door te brengen.

Engeland was net als Nederland een wereldmacht. Wij Nederlanders weten zachtjes aan wel, dat we niets meer te vertellen hebben, hoewel we nooit zullen verleren ons vingertje naar anderen te heffen. De Engelsen zien het Britse empire ook vandaag de dag nog als het middelpunt van de wereld. Omdat zij gewend zijn de wereld te verdelen in Groot Brittannië en "Overseas", merken ze al eeuwen niet, dat zij op hun eiland in een groot openlucht museum leven vol tradities en vergane glorie. Op zich is er niets mis met tradities, tenzij je meent, dat gebruiken uit het verleden altijd beter zijn dan nieuwerwetse ideeën en dat modernisering per definitie niets brengt. Engelsen zijn daar heel serieus over. De enige vernieuwing is misschien de financiële wereld in Londen, maar daar koop je tegenwoordig niets dan lucht voor en dat stinkt dan vaak nog. Trouwens, een 'banker' in de city gaat nog steeds gekleed in het traditionele krijtstreepje en draagt een bolhoed. Het beste van Engeland is de humor en de schier onuitputtelijke variatie in oer- Engelse typetjes.

Frankrijk dan, het land van vrijheid, gelijkheid en broederschap. We zien de golvende wijnbergen, de pittoreske dorpen met de uitnodigende terrasjes voor ons, ruiken het versgebakken stokbrood en likkebaarden als we aan de vele kleine restaurants denken, waar moeder in de keuken staat en papa bedient. Maar we hebben gehoord, dat juist deze laatste charme door de Europese regelgeving om

zeep is geholpen. Vele kleine restaurants hebben moeten sluiten, omdat ze niet aan de ontelbare nieuwe voorschriften van de Europese bureaucraten in Brussel konden voldoen. Daarnaast zijn hele streken door de Fransen verlaten en door Duitsers, Engelsen en Nederlanders overgenomen. Hetgeen de 'couleur locale' geen goed heeft gedaan.

Spanje misschien? Het land heeft mooie steden, zoals Barcelona, Madrid en Toledo. In het voorjaar is het binnenland prachtig, alle wegen zijn met veldbloemen geraamd en de temperatuur is heerlijk. Maar de rest van het jaar is het er heet, droog en verdroogd. Verkoeling vind je nog aan de kust, als het je niet stoort dat het achterland volgebouwd is met éénvormige slaapfabrieken. Het Spaanse eten, toch wel belangrijk in het leven van een mens, is niet om over naar huis te schrijven. Bovendien hebben de Spanjaarden de vreemde gewoonte te gaan eten, als normale mensen zoals wij naar bed gaan.

Blijft Portugal op het Iberisch schiereiland nog over. We kennen het land als arm en stoffig met uitzondering van de Algarve. Hier is het probleem, dat je als onbekende Nederlander tussen allerlei Bekende Nederlanders (B.N.ers) woont en je de hele tijd net moet doen alsof je ze niet kent.

Nadat we op deze manier alle gemeenplaatsen en vooroordelen van de meeste Europese landen en volkeren hebben geanalyseerd en gegeneraliseerd komen we tot een gezamenlijke conclusie.

Italië met haar eeuwenoude cultuur, het mediterrane eten, de heerlijke wijnen, de altijd vrolijke mensen en het zonnige klimaat--al naar gelang onze stemming in een andere volgorde-- moet het worden. We menen, dat we onze keuze op deze keiharde feiten baseren, maar zullen in de loop van de tijd leren, dat niet alles goud is wat er blinkt. Het onmiddellijke nadeel van onze keuze is, dat we geen woord Italiaans spreken, behalve dan "si" en "amore", woorden, waar je op onze leeftijd niet zo veel meer aan hebt.

De oplossing voor het taalprobleem zou Zuid-Tirol kunnen zijn, waar de bevolking Duits spreekt, zodat we ons van het begin af aan verstaanbaar kunnen maken.

We besluiten daar op zoek te gaan naar een oud boerderijtje met een rieten dak, half verscholen achter een paar knoestige bomen. We zien ons al wonen op de licht glooiende helling van een berg en uitkijken over oude daken met verweerde dakpannen, een kerkje met een helder beierende kerkklok, wijnbergen zo ver het oog reikt, hoge slanke cipressen en in de verte een zilver schitterend meertje.

Een strak blauwe hemel met een vriendelijke voorjaarszon, waarin we onze oude botten kunnen koesteren, is dagelijkse kost. Vogels wekken ons 's morgens vroeg met vrolijk gefluit. De wijnboer woont direct om de hoek, zodat we moeiteloos onze wijnvoorraad voor later op de dag op peil kunnen houden. Het naburige dorp heeft een paar cafés met uitnodigende terrasjes, waar we rond de middag een espresso kunnen drinken en de krant lezen, voor zover de kranten niet in het Italiaans zijn.

Op een zwoele zomeravond genieten we te midden van de vrolijke lokale bevolking van een goede fles wijn en kijken naar de spelende kinderen en flanerende Italianen, die we allemaal met naam en toenaam kennen en die ons uitbundig groeten. We gaan proberen ook deze droom in werkelijkheid om te zetten!

Zonder vaste woon-en verblijfplaats

Verstolen kijk ik naar Manuella. Zij is de assistente van de havenmeester en staat achter de balie van het kantoor. Elke morgen komt zij met veel lawaai op haar zware BMW motor aan gescheurd. Ze is geen seksbom a la Marilyn Monroe en ook niet blond, maar iedere man, die zich zelf nog niet afgeschreven heeft, kijkt met plezier naar haar. Ik heb mezelf nog niet afgeschreven.

Het is, dat ik sinds mensenheugenis getrouwd ben, anders zou zij misschien wel mijn eerste Italiaanse vriend kunnen worden. Ze is lang, slank en beweegt katachtig. Met haar donkerbruine huid, ravenzwart haar en haar diepe zwoele stem is zij een typisch Italiaanse schoonheid met een vleugje Carmen. Ik ben blij, dat zij geen god aanbidt, die haar op straffe van steniging voorschrijft haar schoonheid onder een vormeloos zwart kleed te verbergen. Dat zou zonde zijn.

Ze geeft me een meerzijdig formulier met klein gedrukte lettertjes, dat ik moet invullen. De vragen zijn in het Italiaans gesteld en die taal is voor mij nog koeterwaals. Gelukkig helpt Manuella, die beter Duits spreekt dan ik Italiaans, hoewel dat niet veel zegt, bij het beantwoorden van de vele vragen. Als zij over mij heen gebogen staat, kan het formulier wat mij betreft niet lang genoeg zijn. De meeste vragen, die nodig zijn voor het verkrijgen van een ligplaats in de haven, kan ik moeiteloos beantwoorden. Zelfs de voornamen van mijn grootvader en grootmoeder brengen mij niet in verlegenheid.

Als ik beschaamd beken, dat ik de geboortedatum van de minister-president van Nederland niet weet, kijkt de mooie assistente van de havenmeester mij meewarig met haar donkere ogen aan. In Italië weet elk kind alles over het privé

leven van politici, waarbij de geboortedatum nog het meest onschuldige feit is.

Hoewel ik in haar achting daal, rekent zij mij deze misser gelukkig niet al te hoog aan. Het geboortjaar, de maand en de dag, die ik met haar goedvinden bedenkt, is weliswaar niet volgens de regels, maar met een glimlach, die mijn hart drie slagen laat overslaan, rekent zij het antwoord goed. Ik denk, dat we nu samen een diep geheim delen. Later leer ik, dat een onwaar antwoord op een officieel papier, zoals een belastingaangifte, maar ook op een formulier ter verkrijging van een ligplaats in een jachthaven, in het geheel geen laakbare handeling is. Integendeel. Je zou wel gek zijn als je altijd de waarheid schriftelijk zou vastleggen. Door de onwaarheid op een officieel document vast te leggen, wordt diezelfde onwaarheid automatisch de officiële waarheid en geen leugen meer.

Bij de vraag naar ons woonadres lopen we jammerlijk vast. Ik laat mijn rijbewijs zien, waarop staat: "zonder vaste woon-en verblijfplaats", maar daar kunnen de havenautoriteiten volgens Manuella, het contract voor de ligplaats niet naar opsturen. Ik leg haar uit, dat we al zeven jaar op onze boot wonen en omdat de boot nu in de jachthaven ligt, diezelfde jachthaven, met steiger 2 en ligplaats 14, dus momenteel ons adres is.

Het is ook niet nodig het contract per post te sturen. Ik vind het een aantrekkelijk idee als zijzelf het document even langs brengt. Het is voor mij, zo zeg ik, ook geen enkele moeite om het contract bij haar op kantoor op te halen. Ze zwicht niet voor mijn argumenten. Natuurlijk, ze weet, dat de boot aan steiger 2 op ligplaats 14 in de jachthaven ligt. Ze heeft die plaats zelf toegewezen, maar dat is nog geen bewijs. We moeten een officieel Italiaans document hebben, met stempel en zegel, waaruit blijkt, dat we daar wonen. Het adres kan op de boot en in de jachthaven zijn of ergens

anders. Al is het een niet bestaand adres, dat maakt haar niets uit. Als het maar op een officieel document staat!

We moeten morgen naar het gemeentehuis in San Giorgo gaan, waar we ons als inwoner kunnen laten inschrijven, instrueert Manuella streng. Alleen met het bewijs van inschrijving kunnen we aantonen, dat we bestaan en op de boot wonen. Basta! Mijn onvolledig ingevulde formulier gaat zonder adres in het overvolle bakje “lopende zaken”.

Italiaans eten

Vanavond willen we onze behouden aankomst vieren en ergens in een restaurant in het dorp gaan eten. Na maandenlang cornedbeef uit het blik hebben we trek in een pizza of een echte spaghetti carbonara. “Ja, er is een pizzeria in het dorp” vertelt Manuella, “alleen naar het dorp is het ongeveer vijf kilometer lopen. Er is geen openbaar vervoer”. Gelukkig heeft ze een oplossing voor ons paraat: bij de jachthaven is een restaurant.

Als we ontspannen in het zachte licht van de ondergaande zon een glas wijn drinken, komen de vaste liggers na een mooie zeildag de één na de ander de haven binnen gevaren. Steevast liggen twee of meer Italiaanse schonen, bruinegebakken in minimale bikini's, decoratief uitgesteld op het voordek als een plaatje op de voorpagina van “Vogue”. De mannelijke bemanningsleden in designerkleding en dito zonnebrillen zijn druk in de weer het flonkerende jacht met veel palaver onder elkaar en simultaan in mobile telefoons op hoge snelheid naar de ligplaats te bewegen. We krijgen een slecht geweten, als de mannen beginnen het schip met veel water van het in onze ogen niet aanwezige zout en vuil te ontdoen, terwijl de dames intussen nog wat nabruinen.

Na een goed uur intensief overleggen en poetsen- het Nederlandse gezegde “niet lullen maar poetsen” geldt hier omgekeerd- is het schoonmaakkarwei geklaard en verdwijnt iedereen onderdeks om geruime tijd later gehuld in spierwitte badjassen naar de met marmer betegelde douche faciliteiten te gaan. Zowel Borracho, ons schip, als wij hebben het gevoel, dat we ongunstig afsteken in deze supersschoone omgeving en eigenlijk een stelletje viezerikken zijn. “O.K., morgen gaan we onze dappere boot afsputten en daarna ons zelf douchen”, spreken we af, “maar vandaag is de dag des Heren en dus een rustdag”.

In het havenrestaurant herkennen we veel schippers en bemanningsleden, die we vanmiddag hebben zien binnenvaren. In après-sailing kleding met witte pantalon, een hemd met korte mouwen, een goud geborduurd embleem op de borst en een donker blauwe of vuurrode pullover nonchalant over de schouders geslagen met de mouwen elegant voor de brede borst vastgeknoopt, zitten schippers en bemanning heerlijk geurend naar zeep en parfum aan tafel. Ook in het restaurant fungeren de vrouwelijke bemanningsleden als decoratie om de nautische kwaliteiten van de mannen te onderstrepen.

Wij zoeken in onze beste en enige spijkerbroek, die al wat gerafeld is en een oorspronkelijk wit T-shirt, dat na tientallen wasbeurten in emmers met zeewater een grijzige tint heeft aangenomen een tafel in de verste hoek en hopen, dat niemand onze aanwezigheid ruikt.

De serveerster komt om de bestelling op te nemen. Jammer genoeg voor ons, die zoals gezegd de Italiaanse taal niet machtig zijn, heeft het restaurant geen gedrukte menukaart. De serveerster zelf is de lopende menukaart. Zij vertelt in rap Italiaans wat vanavond de pot schaft. Het feit, dat de audiovisuele menukaart uitsluitend Italiaans spreekt en bovendien een hazenlip heeft met bijbehorend slissend spraakgebrek, bemoeilijkt het wederzijds begrip.

Nadat ze voor de derde keer met de opsomming gestart is, begrijpen we, dat zij, telkens als ze diep ademhaalt, een nieuw gerecht beschrijft. Als we vermoeden, dat we een woord als 'spaghetti' of 'pasta' in de stortvloed van woorden herkennen, kiezen we onmiddellijk dat gerecht. De dame maakt ijverig aantekeningen in een notitieblok, waaruit wij opmaken, dat de bestel procedure goed verloopt.

Als ze aan een tweede bladzijde wil beginnen, maken we haar duidelijk, dat we eerst maar eens de eerste pagina willen afwerken. Daarna zien we wel verder.

We hebben veel lof over de Italiaanse keuken gehoord. Maar als we terug naar de boot lopen, zijn we het er over eens, dat een Italiaans avondmaal weliswaar rijkelijk is, maar de vreemde combinaties en volgorde van gerechten ons toch niet bijzonder aanspreken.

De verblijfsvergunning

In de verzengeende hitte van de hoogstaande zon lopen we, bij gebrek aan vervoersmogelijkheden met onze beschimmelde bergschoenen, die we bij het opruimen van de boot op een vochtige plek tegenkwamen, over het kleverige, zachte zwarte asfalt.

De weg naar het plaatsje San Giorgio di Nogara is nieuw, kaarsrecht en kaal. Schaduwrijke bomen en een trottoir voor voetgangers, zoals wij, zijn in de planning van het industrieterrein niet voorzien. De waarschijnlijkheid, dat iemand van de jachthaven naar het dorp gaat lopen, zo moeten de architecten gedacht hebben en zo denk ik nu ook, is te verwaarlozen.

De rivier verdwijnt achter rokend schoorstenen. Links geurt een actieve waterzuiveringsinstallatie. Even verder op dringt de zoetige lucht van een bierbrouwerij onze neus binnen. We krijgen visioenen van heerlijk helder bier, dat zo koud is, dat de buitenkant van het halve liter glas beslaat. Het doordringende gehamer van een autosloperij is door het onregelmatige ritme als marsmuziek onbruikbaar.

Uitgedroogd slepen we ons voort. Een goederentrein, die piepend en knarsend tergend langzaam de weg oversteekt en waarvan het einde niet is af te zien, dwingt ons en een aantal vrachtwagens tot een pauze in de brandende zon.

Na een goed uur intensief transpireren- 'vanavond moeten we echt gaan douchen'-, zien we de eerste tekenen van de bewoonde wereld. De betonnen fabrieksgebouwen wijken terug en direct aan de straat staat een grote supermarkt met ruim voldoende parkeergelegenheid. Onze inkoopgelegenheid is weliswaar niet om de hoek, maar we weten in ieder geval waar we levensmiddelen kunnen kopen en kosteloos parkeren, als we een auto zouden bezitten. Of

we ooit hier boodschappen zullen doen, hangt af van de vraag of we later op de dag de wandeling terug naar de haven overleven.

In het centrum van het droefgeestige dorp tussen bestofte en verweerde huizen en een winkel, waarvan de grote etalageruit is dichtgespijkerd bij gebrek aan glas en/of toonbare producten, staat het gemeentehuis. Vlak langs het smalle trottoir, waarop het lopen door de vele ontbrekende tegels een benenbrekende bezigheid is, denderen rook spuwende vrachtwagens van achter het voormalige ijzeren gordijn voorbij. Zonder vaart te verminderen rijden de zware roestige kolossen achteloos op hun voorrangsweg, die San Giorgo in tweeën deelt, op weg naar verre en tevreden klanten.

Een enkele plat gereden kat en een eveneens één dimensionale hond liggen als zwijgende getuigen van het razende geweld open en bloot op straat. De grijs geblakerde bomen en het niet uitnodigende terrasje van het vervelozes café geven nauwelijks aanleiding vaart te minderen en veel voetgangers zijn er ook niet -meer- onderweg. Menselijke slachtoffers worden kennelijk in tegenstelling tot huisdieren door de plaatselijke ambulance van de straat verwijderd.

Hooguit de carabinieri zouden de dodelijke snelheidsmonsters langzamer kunnen laten rijden, maar de staatsdienaren houden zich niet bezig met triviale zaken zoals snelheidscontroles.

Het enige echte Italiaans, dat we tot nu toe hebben gezien, is het grote blauwe bord bij de ingang van het dorp, waarop staat: "San Giorgo di Nogaro". Een naam, die een opera van Verdi waardig is. We laten de naam meerdere malen in onze mond rollen: San Giooorgo di Nogaaro. Wat een gedicht!

We slikken de uitlaatgassen en onze teleurstelling over 'la bella Italia' in en gaan vol goede moed, gehuld in een dikke dieselrookwolk, hoestend het gemeentehuis binnen. We laten ons plezier in het nieuwe thuisland niet bederven door